

Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje 18.5.2020

Pankki- ja maksutilirekisteri Käyttöönoton ja ylläpidon ohje

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

SISÄLLYSLUETTELO

1 Dokumentin tarkoitus	3
2 Sanasto ja lyhenteet	3
3 Tausta ja kattavuus	
4 Tilirekisterin esittely	4
4.1 Tilirekisterin tiedot	5
4.2 Tullin rooli ja vastuut	5
4.3 Tiedon luovuttajan vastuut	5
4.4 Toimijat ja roolit	6
5 Prosessikuvaus	6
6 Määräys- ja ilmoitusmenettely	
7 Tietoturva	7
7.1 Yleistä tietoturvasta	
7.2 Varmenteet	8
8 Käyttöönoton vaiheet	9
8.1 Testaus	9
8.2 Hyväksyminen	9
9 Ylläpito	
9.1 Palvelutason hallinta	
9.2 Häiriötilanteet	. 10
9.3 Aikavyöhyke	. 10
9.4 Tullin tukimalli	. 10
9.5 Muutoshallinta	
9.6 Version- ja konfiguraation hallinta	. 12
9.7 Käyttövaltuuksien hallinta	. 12

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

1 Dokumentin tarkoitus

Tämä dokumentti on osa Tullin <u>määräystä 7/2019</u> pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä. Tämän dokumentin tarkoitus on antaa ohjeet tiedon luovuttajille pankki- ja maksutilirekisterin (myöhemmin Tilirekisteri) käyttöönoton ja ylläpidon osalta. Tätä dokumenttia täydentää Pankki- ja maksutilien päivitysrajapinnan kuvaus.

Tulli tulee julkaisemaan nämä ohjeet myös verkkosivuillaan.

2 Sanasto ja lyhenteet

Termi	Selite
Pankki- ja maksutilirekisteri / Tilirekisteri	Pankki- ja maksutilirekisteri (myöhemmin Tilirekisteri) on Tullin rakentama järjestelmä, joka koostuu Tilirekisteri-sovelluksesta ja sen päivitys- ja valvontakyselyrajapinnoista. Tilirekisteri perustuu lakiin pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä 571/2019 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2018/843, joka on annettu 30 päivänä toukokuuta 2018 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.
Tiedonhakujärjestelmä	Tiedonhakujärjestelmä tarkoittaa tiedon luovuttajan ylläpitämiä sähköisiä pankki- ja maksutilien tiedonhakujärjestelmiä, joiden avulla tiedon luovuttaja välittää välittömästi ja salassapitosäännösten estämättä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän 2 momentissa tarkoitettuja tietoja asiakkaistaan toimivaltaiselle viranomaiselle. Tulli määrää lain mukaan tiedonhakujärjestelmän rajapinnan tekniset vaatimukset. Tiedonhakujärjestelmän toteuttavat toimijat tekevät oman toteutuksensa tiedonhakujärjestelmästä, eli tiedonhakujärjestelmiä on useita.
Rekisterinpitäjä	Tulli on säädetty laissa (571/2019) pankki- ja maksutilirekisterin (Tilirekisterin) rekisterinpitäjäksi.
Tiedon luovuttaja	Tiedon luovuttajalla tarkoitetaan maksulaitosta, sähkörahayhteisöä tai virtuaalivaluutan tarjoajaa, joka toimittaa pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmässä määriteltyjä tietoja Tullin ylläpitämään Tilirekisteriin päivitysrajapinnan kautta tai välittää vastaavia tietoja ylläpitämänsä tiedonhakujärjestelmän kautta. Tiedon luovuttajalla tarkoitetaan myös luottolaitosta, jonka on pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää koskevan lain mukaan ylläpidettävä tiedonhakujärjestelmää, ellei Finanssivalvonta luottolaitoksen hakemuksesta myönnä lupaa poiketa ylläpitovelvoitteesta, jolloin tiedot toimitetaan Tullille sen ylläpitämään pankki- ja maksutilirekisteriin (Tilirekisteriin). Tiedon luovuttajalla tarkoitetaan myös ulkomaisen maksulaitoksen, sähkörahayhteisön, luottolaitoksen ja virtuaalivaluutan tarjoajan Suomessa sijaitsevaa sivuliikettä.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

Päivitysrajapinta	Päivitysrajapinta viittaa Tullin määrittelemään ja rakentamaan rajapintaan, jonka kautta tiedon luovuttaja voi lähettää Tilirekisteriin tietoja. Päivitysrajapinnasta on olemassa erillinen rajapintakuvausdokumentti.
Toimivaltainen viranomainen/Tiedon hyödyntäjä	Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää koskevassa laissa on määritelty toimivaltainen viranomainen ja asianajajayhdistys, jolla on oikeus tehdä kyselyitä Tilirekisteriin. Toimivalta määritellään ajantasaisessa lainsäädännössä.
Testaus	Tilirekisterin käyttöönotossa tarvittavat testauksen toimenpiteet. Tulli ylläpitää Tilirekisterin testausta varten testiympäristöä, joka on tiedon luovuttajien käytettävissä testaukseen testidatalla.
Ylläpito	Ylläpito viittaa rekisterinpitäjälle kuuluviin tehtäviin, kuten Tilirekisterin palvelutason hallintaan, käytön tukeen, häiriöhallintaan, ongelmanselvitykseen, käyttöoikeuksien hallintaan sekä versioiden ja muutosten hallintaan.

3 Tausta ja kattavuus

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2018/843 mukaan jäsenvaltioiden on perustettava keskitettyjä automatisoituja mekanismeja, jotta pankki- ja maksutilien sekä tallelokeroiden haltijat voidaan kansallisesti tunnistaa.

Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän tarkoituksena on tehostaa viranomaisten tiedonsaantia digitalisoimalla pankki- ja maksutileistä saatavat tiedot sekä tehostamalla viranomaisten tiedustelujen kohdentumista. Nykyisellään tiedonsaanti on manuaalista, ja prosessit ovat kankeita, hitaita ja haastavia. Sähköisen järjestelmän kautta tiedot ovat saatavilla merkittävästi nopeammin kuin manuaalisesti. Sähköiseen tiedonvälitysjärjestelmään siirtyminen lisää yritysten ja kansalaisten tietosuojaa, kun kaikesta sähköisestä tietojenkäsittelystä jää lokitiedot keskitettyyn lokitietojärjestelmään Tilirekisterin osalta. Myös tiedon laadun osalta tavoitteena on saada parannuksia, koska manuaalisessa tiedonkeräämisessä on suurempi virheen mahdollisuus kuin automatisoidussa prosessissa, eli pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kautta saatava tieto on luotettavampaa ja virheettömämpää.

Suomessa on hyväksytty kansallinen laki pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä (571/2019). Laissa määritellyn mukaisesti pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä koostuu 1) pankki- ja maksutilirekisteristä (myöhemmin Tilirekisteri) ja 2) hajautetusta tiedonhakujärjestelmästä.

4 Tilirekisterin esittely

Pankki- ja maksutilirekisterissä eli Tilirekisterissä on kyse Tullin toteuttamasta ja ylläpitämästä, keskitetystä automatisoidusta järjestelmästä, jossa tietoja ei käsitellä rekisterinpitäjän lukuun eikä tiedonkäsittelyä ulkoisteta, vaan tiedot rekisteristä luovutetaan laissa pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä (571/2019) säädetyillä perusteilla suoraan toimivaltaisille viranomaisille laissa määritellyin edellytyksin.

Tilirekisteristä voidaan suorittaa myös laillisuudenvalvontaa, sillä Tulli pitää kirjaa tehdyistä toimivaltaisten viranomaisten kyselyistä.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

Dnro H1741/01.02.01/2019

18.5.2020

4.1 Tilirekisterin tiedot

Tilirekisteriin vastaanotetaan ja tallennetaan pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää koskevassa laissa määriteltyjä tietoja asiakkuuksista, tileistä, tallelokeroista sekä tosiasiallisista edunsaajista.

Tietojen ajallinen ulottuvuus johdetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan lain 3 luvun 3 §:stä, jossa on täsmällisesti ja tarkkarajaisesti säädetty asiakkaan tuntemistiedot ja niiden säilyttämisestä. Lisäksi viidennen rahanpesudirektiivin 40 artiklan 1 kohdan b) alakohdan mukaan asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisaikaa sovelletaan myös tietoihin, jotka ovat saatavilla 32 a artiklassa tarkoitettujen keskitettyjen mekanismien kautta.

4.2 Tullin rooli ja vastuut

Tullilla on laissa säädetty oikeus antaa sitovia määräyksiä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän teknisistä vaatimuksista sekä Tilirekisteriin toimitettavien tietojen osalta siitä, mitä sähköistä menettelyä ja millä tavoin varmennettuina tietoja voidaan toimittaa.

Tullin tekniset vastuut johdetaan suoraan Tilirekisteriä koskevasta lainsäädännöstä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksiin kuuluu myös osoitusvelvollisuus siitä, että tietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n tietosuoja-asetuksen 2016/679 velvoitteita ja kansallista tietosuojalakia (5.12.2018/1050).

Tulli toimii pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää koskevan lain mukaan Tilirekisterin rekisterinpitäjänä.

Tulli ei vastaa tämän ohjeen tai teknisten vaatimusten osalta linkitetyistä kolmansien osapuolien materiaaleista tai linkkien toimimisesta.

4.3 Tiedon luovuttajan vastuut

Tiedon luovuttaja EU:n tietosuoja-asetuksen 2016/679 ja kansallisen tietosuojalain (5.12.2018/1050) mukaisena rekisterinpitäjänä päivittää tiedot Tilirekisteriin asetuksen, lain ja tämän ohjeistuksen mukaisesti, huolellisesti sekä tehtävien edellyttämällä ammattitaidolla.

Tiedon luovuttajan tulee varmistua siitä, että sen tietojen päivityksessä käytettävistä laitteistoista, ohjelmistoista, järjestelmistä, tietosisällöistä tai tietoliikenneyhteyksistä ei aiheudu vahinkoa, häiriötä tai muuta haittaa Tullille tai kolmansille tahoille, kuten rekisteröidyn oikeuksille.

Tiedon luovuttaja ei saa tehdä järjestelmämuutoksia, joilla on vaikutuksia Tullin antamaan määräykseen Tilirekisteristä tai jotka estävät tai haittaavat laissa määriteltyä Tilirekisterin toimintaa tai toiminnallisuutta tai sen tietosisällön eheyttä, tarkkuutta ja saatavuutta.

Tiedon luovuttajan tulee nimetä käyttöönottoon ja ylläpitoon yhteyshenkilö, joka toimii ensisijaisena kontaktina Tulliin.

4.3.1 Vastuu tietojen oikeellisuudesta

Tiedon luovuttaja vastaa oman rekisterinpitonsa tietojen täsmällisyydestä ja oikeellisuudesta sekä pankki- ja maksutilirekisteriin toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä tietojen oikaisemisesta ilman aiheetonta viivytystä.

Mikäli annettuja tietoja on havaittu virheellisiksi, tulee tiedon luovuttajan välittömästi lähettää oikaistu tieto. Tiedon luovuttajan tulee myös ilmoittaa, mikäli jotain tietoa epäillään virheelliseksi tai se on kiistanalainen. Kun epäily/kiista on saatu selvitettyä, tulee tiedon luovuttajien välittömästi lähettää tieto epäilyksen aiheettomuudesta tai aiheellisuudesta sekä mahdolliset oikaistut tiedot.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

Teknisessä vaatimuksessa on kuvattu yksityiskohtaisemmin (<u>linkki</u>), miten oikaistu tieto ilmoitetaan sanomassa Tullille

4.4 Toimijat ja roolit

Tässä luvussa on esitetty Tilirekisterin rajapintojen toimijat ja roolit.

Taulukko 1. Tilirekisterin rajapintojen toimijat ja roolit

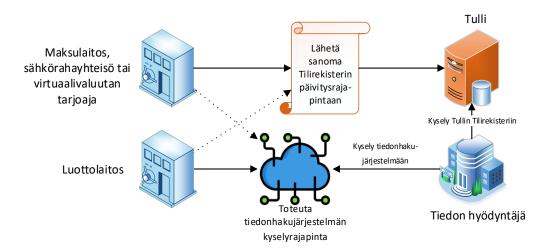
Toimijat	Tilirekisterin päivitysrajapinnan tietojen luovuttajat	Tilirekisterin kyselyrajapinnan tiedon hyödyntäjät
Toimivaltaiset viranomaiset ml. asianajajayhdistys		Х
Luottolaitos	В	
Maksulaitos	А	
Sähkörahayhteisö	А	
Virtuaalivaluutan tarjoaja	А	

- X) aina
- A) lähtökohtaisesti
- B) poikkeusluvalla

Taulukosta 1 nähdään, että toimijoita ovat toimivaltainen viranomainen ja asianajajayhdistys, luottolaitos, maksulaitos, sähkörahayhteisö ja virtuaalivaluutan tarjoaja. Tietojen luovuttaja käyttää Tilirekisterin päivitysrajapintaa. Tiedon hyödyntäjät käyttävät Tilirekisterin kyselyrajapintaa.

5 Prosessikuvaus

Kuvassa 1 on esitetty käyttötapauskaavio Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän keskeisimmistä liiketoimintaprosesseista.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

Kuva 1: Käyttötapauskaavio.

Maksulaitoksen, sähkörahayhteisön ja virtuaalivaluutan tarjoajan lähtökohtainen käyttötapaus on päivityssanoman lähettäminen Tilirekisteriin. Tiedon luovuttajan tulee lähettää sanoma päivittyneistä ja uusista tiedoista Tilirekisteriin viimeistään seuraavana pankkipäivänä kello 6:00 mennessä.

Tiedon luovuttaja voi myös toteuttaa tiedonhakujärjestelmän kyselyrajapinnan.

Luottolaitoksilla on tiedonhakujärjestelmän ylläpitovelvoite. Luottolaitos voi myös toimittaa lain vaatimat tiedot Tilirekisteriin, mikäli se on saanut Finanssivalvonnalta poikkeusluvan. Luottolaitos lähettää poikkeuslupahakemuksen Finanssivalvontaan. Finanssivalvonta informoi Tullia poikkeusluvasta.

Maksulaitokset, sähkörahayhteisöt ja virtuaalivaluutan tarjoajat eivät tarvitse tiedonhakujärjestelmän kyselyrajapinnan toteuttamiseen lupaa, riittää että se ilmoittaa asiasta Tullille (määritelty luvussa 6).

Pankki- ja maksutilirekisteritietojen toimittaminen rajapinnan kautta on kuvattu Tilirekisterin rajapintakuvauksessa luvussa 2.

Tilirekisterin päivitysrajapinnan yleiskuvaus löytyy Tilirekisterin rajapintakuvauksesta, luku 4.

Tulli toteuttaa ja ylläpitää Tilirekisteriä sekä sen päivitysrajapintoja. Tiedon luovuttaja lähettää päivityssanoman Tullin rajapintaan täyttääkseen laissa säädetyn tietojen luovuttavelvollisuutensa, jolla tiedon luovuttaja antaa päivitettävät tiedot Tullille. Kaikki tiedon luovuttajat käyttävät Tullin sanomarakennetta ja tietosisältöä.

6 Määräys- ja ilmoitusmenettely

Tullilla on oikeus antaa määräys Tilirekisteristä. Määräys on luettavissa <u>Tullin verkkosivuilla</u>. Tiedon luovuttajan tulee ilmoittaa Tullille, mikäli se haluaa toimittaa tiedot Tilirekisteriin. Tämä tapahtuu ilmoittautumismenettelyllä, joka osoitetaan Tullin kirjaamoon.

Kun Tulli on saanut ilmoittautumisen tiedon luovuttajalta, Tulli antaa ohjeet Tilirekisteriin liittymisestä ja käynnistämisestä tiedon luovuttajan kanssa. Käyttöönotossa Tulli käy tiedon luovuttajan kanssa läpi ohjeistuksen päivitysrajapintaan liittymisestä sekä laatii tarvittavat asiakirjat. Tulli laatii yhdessä tiedon luovuttajan kanssa aikataulun ja hyväksymiskriteerit päivitysrajapinnan käyttöönotolle.

Epäselvissä tilanteissa Tulli antaa lisäohjeistusta sekä tukea tiedon luovuttajalle. Tullin Tilirekisterin tukeen voi olla yhteydessä sähköpostilla tilirekisteri@tulli.fi.

7 Tietoturva

Tiedon luovuttajilla on velvollisuus tiedottaa ilman viivytystä Tullia tietoturvapoikkeamista ja -uhista, jotka liittyvät Tilirekisteriin.

Tiedon luovuttajien tulee ylläpitää lokitietoja päivityssanomista ja säilyttää niitä tietoturvapoikkeamien varalta.

7.1 Yleistä tietoturvasta

Tulli vastaa Tilirekisterin tietoturvallisuudesta rekisterinpitäjänä. Kaikki Tilirekisteriin kerätyt tiedot säilytetään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Tulli pyrkii erilaisin hallinnollisin ja teknisin toimenpitein estämään ja minimoimaan tietoturvauhkat koskien luvatonta pääsyä Tilirekisterin tietoihin.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

Tiedon luovuttaja vastaa omien tietojensa ja järjestelmiensä sekä yhteyksiensä tietoturvallisuudesta. Lisäksi tiedon luovuttaja vastaa mahdollisesti käyttämänsä kolmannen osapuolen järjestelmien ja yhteyksien tietoturvallisuudesta.

Tilirekisterin päivitysrajapinnan yhteydet on suojattu TLS-salauksella käyttäen TLS-protokollan versiota 1.2 tai korkeampaa. Yhteyden molemmat päät tunnistetaan palvelinvarmenteilla käyttäen kaksisuuntaista kättelyä (mutual TLS authentication). Palvelinvarmenteet on kuvattu tarkemmin luvussa 7.2. Sallitut salausalgoritmit on kuvattu Kyberturvallisuuskeskuksen ohjeessa Kansalliset kryptografiset suojaustasot (kryptografiset vahvuusvaatimukset luottamuksellisuuden suojaamiseenkansalliset suojaustasot. Lisäksi tiedon luovuttajan varmenneketjut pitää validoida, sulkulistat tulee tarkastaa sekä yhteydenottajan täytyy varmistaa, että kohdeosoite täsmää esitetyn varmenteen tietoihin.

Päivityssanomien sisältö on allekirjoitettu JSON Web Token -tietueina allekirjoitusvarmenteiden avulla. Allekirjoitusvarmenteet on kuvattu tarkemmin luvussa 7.2. Päivityssanomien rakenteen tarkempi kuvaus löytyy puolestaan <u>rajapintakuvauksesta, luvusta 4</u>.

Tilirekisterin päivitysrajapinnan päivityssanomien metatiedot tallennetaan Tullin keskitettyyn lokitietojärjestelmään, jossa niitä säilytetään lainsäädännön edellyttämä aika.

Tulli vastaa siitä, että Tilirekisterille sekä siihen liittyville rajapinnoille suoritetaan tietoturva-auditointi. Auditointi perustuu valtionhallinnon auditointikriteereihin sekä sovellus- ja alustaturvallisuuteen liittyviin yleisesti käytettyihin standardeihin. Auditoinnissa hyödynnetään soveltuvin osin seuraavia kriteeristöjä:

- Ympäristön alustojen tietoturvallisuus (CIS Level 1)
- Valittujen sovellusten tietoturvallisuus (OWASP ASVS Level 2)
- Verkon tietoturvallisuus (KATAKRI)
- Arkkitehtuuri (KATAKRI)

7.2 Varmenteet

Tilirekisterissä ulkoiset yhteydet suojataan varmenteilla. Tilirekisteriin lähetettävät sanomat tulee automaattisesti allekirjoittaa (sähköisesti leimata) lähettävässä järjestelmässä, jotta sanomien alkuperä ja eheys voidaan todentaa. Myös Tilirekisteri allekirjoittaa lähettämänsä sanomat. Tähän tarkoitukseen tiedon luovuttajan tulee hankkia varmennevaatimukset täyttävät palvelin- ja järjestelmäallekirjoitusvarmenteet ja asentaa ne järjestelmiinsä. Teknisesti sama varmenne voi toimia sekä palvelin- että järjestelmäallekirjoitusvarmenteena tai varmenteet voivat olla erillisiä. Käytetty EIDAS-varmenneprofiili on WAC molemmissa tapauksissa, eli Verkkosivustojen todentamisen varmenne. Tyypillisesti palvelinvarmenne asennetaan tietoliikenneyhteyksiä hoitavaan edustapalvelimeen ja allekirjoitusvarmenne vastaukset muodostavaan taustapalvelimeen.

Varmenteet hakee se taho, joka muodostaa ja lähettää päivitykset Tilirekisteriin. Jos tiedon luovuttaja itse tekee nämä vaiheet, varmenne haetaan tiedon luovuttajalle. Jos käytetään palveluntarjoajaa, joka muodostaa ja välittää sanomat ilmoitusvelvollisen puolesta, varmennetta hakee palveluntarjoaja. Tällöin ilmoitusvelvollisen tulee valtuuttaa palveluntarjoaja automaattisesti allekirjoittamaan lähetettävät sanomat.

Mikäli varmenteeseen liittyvä yksityinen avain paljastuu tai sen epäillään joutuneen vääriin käsiin, tulee varmenteen haltijan huolehtia siitä, että varmenne suljetaan välittömästi ja tästä ilmoitetaan Tullille ilman viivytystä. Vastaavasti mikäli varmenne myönnetään vahingossa tai vilpillisesti väärälle taholle, tulee varmenteen oikean kohteen huolehtia siitä, että varmenne suljetaan ja tästä ilmoitetaan Tullille välittömästi varmenteen oikean kohteen tultua tietoiseksi asiasta.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

7.2.1 Varmenteen uusiminen ja kustannukset

Tiedon luovuttajan tulee uusia varmenne hyvissä ajoin ennen sen vanhenemista. Vanhentunutta varmennetta ei voi käyttää.

Ellei muuta ole sovittu, uusi tai uusittu varmenne tulee toimittaa Tullille sähköisesti kiistämätöntä ja tietoturvallista tiedonsiirtomenetelmää käyttäen viimeistään 1 kk ennen sen käyttöönottoa. Varmenne tulee lähettää Tullin turvasähköpostipalvelua (https://turvaviesti.tulli.fi/) käyttäen osoitteeseen tilirekisteri@tulli.fi

Myös Tilirekisterin on uusittava oma varmenteensa varmennetoimittajan kanssa säännöllisin välein. Siitä ei erikseen ilmoiteta ilmoitusvelvollisille, koska oletetaan, että tiedon luovuttaja tarkistaa Tilirekisterin varmenteen hyväksyttyjen varmentajien listaa vasten.

Jos tarkistus tehdään vertaamalla sitä staattisesti asiakkaan järjestelmään tallennettuun viranomaisen varmenteeseen, voi yhteyden käyttö keskeytyä Tilirekisterin vaihtaessa varmennettaan, mikäli tiedonhakujärjestelmään ei samanaikaisesti tehdä muutosta. Vastuu muutosajankohdan seuraamisesta on tässä tapauksessa tiedon luovuttajalla. Tilirekisterin varmenteiden voimassaolon voi tarkistaa DVV:n varmennehakemistosta.

Pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän laissa pykälässä 8 §:n Tullilla on oikeus saada tiedot maksuttomasti, ja näin ollen tiedon luovuttaja vastaa käyttämänsä varmenteen kustannuksista sekä niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat varmenteen käyttämisestä, kunnes tiedon luovuttaja on asettanut palvelinvarmenteensa varmennepalvelun tuottajan sulkulistalle ja ilmoittanut Tilirekisteriin varmenteen sulkemisesta.

8 Käyttöönoton vaiheet

Tilirekisterin käyttöönotto sisältää testausta, tietoliikenneyhteyksien avaamisen sekä palvelun hyväksymisen. Tiedon luovuttaja vastaa omista sovelluksistaan, palveluistaan ja tietoliikenneyhteyksistä Tullin päivitysrajapintaan sekä näiden aiheuttamista kustannuksista omalle organisaatiolle tai käyttöönottoon mahdollisesti tarvittaville kolmansille osapuolille. Tietosanomarakenne pitää toteuttaa Tullin määrittämän rajapintakuvauksen tavalla (sanomarakenne).

8.1 Testaus

Tulli koordinoi testauksen yhdessä tiedon luovuttajan kanssa. Tiedon luovuttaja on vastuussa testiaineiston (päivityssanomat) muodostamisesta. Testiaineisto ei saa sisältää oikeaa dataa kuten luonnollisten henkilöiden nimiä tai tilitietoja.

Testauksessa on tarkoitus varmistaa ainakin kaikkien niiden tietotyyppien toimivuus, joita kyseinen tiedon luovuttaja tulee tuotannossa lähettämään Tilirekisteriin.

Ennen tuotantokäytön aloitusta varmistetaan yhteyksien toimivuus tuotannossa.

Tulli ylläpitää Tilirekisterin testausta varten testiympäristöä, jota vasten Tilirekisteriin liittyvät tiedon luovuttajat voivat tehdä testausta.

8.2 Hyväksyminen

Kun tiedon luovuttajan käyttöönottoon liittyvät tehtävät on tehty ja testattu, Tulli hyväksyy tuotannon aloittamisen kirjallisella ilmoituksella, ja tiedon luovuttaja siirtyy Tilirekisterin käyttö- ja ylläpitovaiheeseen.

Dnro

H1741/01.02.01/2019

18.5.2020

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

9 Ylläpito

Tilirekisterin ylläpito sisältää palvelutason hallinnan, Tullin tuottaman Tilirekisterin tuen, häiriöiden ja ongelmien sekä muutosten hallinnan sekä Tilirekisterin versioiden ja konfiguraatioiden hallinnan.

Tiedon luovuttajan tulee nimetä Tullia varten yhteyshenkilö ylläpitoon. Tulli informoi yhteyshenkilöä mahdollisista muutoksista palvelussa. Tarvittaessa palvelussa käytetään erillistä päivittyvää yhteyshenkilölistaa.

9.1 Palvelutason hallinta

Päivitysrajapinta on tiedon luovuttajien saatavilla 24/7/365 saatavuusasteella 99,5 %. Saatavuusvaatimuksen toteutuminen lasketaan keskiarvona kalenterikuukausittain. Huoltokatkoista ilmoitetaan etukäteen ja ne tullaan ajamaan kello 00:00 - 06:00.

Tullilla on oikeus tehdä muutoksia saatavuusvaatimuksiin, ja sen on ilmoitettava näistä etukäteen tiedon luovuttajille.

Päivityssanomien suurin sallittu koko ja lähetysväli määritellään käyttöönoton yhteydessä erillisessä teknisessä dokumentissa.

9.2 Häiriötilanteet

Tiedon luovuttaja ja Tulli (niiltä osin kuin ovat vastuussa) ovat velvollisia informoimaan muita tahoja mahdollisista palvelun vikatilanteista, jotka vaikuttavat päivitysrajapinnan toimivuuteen.

Tiedon luovuttajan tulee ilmoittaa Tullille etukäteen suunnitelluista huolto- ja käyttökatkoista, jotka vaikuttavat päivitysrajapintaan tai tietojen luovuttamiseen Tullille. Vikatilanteissa tiedon luovuttajan tulee tehdä ilmoitus viipymättä.

9.3 Aikavyöhyke

Tilirekisterissä käytetään Itä-Euroopan aikaa

9.4 Tullin tukimalli

Tulli tarjoaa tukea Tilirekisterin käyttöönottoon, toimintamalleihin ja sisältöön liittyen. Ensisijainen tukimuoto on Tullin julkaisemat verkkosivut, joissa on julkaistu ohjeita. Tämän lisäksi ylläpitoon voidaan ottaa yhteyttä puhelimen ja sähköpostin avulla.

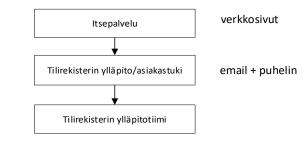
Tiedon luovuttajan nimeämä yhteyshenkilö toimii ensisijaisena kontaktikanavana Tullin suuntaan.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

Tuki toimintamalleihin ja sisältöön liittyen

Kuva 2. Tullin tukimalli

Mikäli tiedon luovuttajalla on teknisiä ongelmia tai kysymyksiä liittyen Tilirekisterin rajapintaan tai sen sisältöön, tiedon luovuttaja voi tehdä tukipyynnön Tullin Tilirekisterin tukeen tilirekisteri@tulli.fi.

Jos kyseessä on virhe, tulee siitä tehdä häiriöilmoitus käyttöönotossa määritellyn toimintamallin mukaisesti. Tulli tukee ja ohjeistaa häiriö- ja ongelmatilanteissa, Service desk neuvoo 24/7 mm. tietoliikenteeseen ja integraatioihin liittyvissä kysymyksissä sekä ylläpitotiimi on saatavilla arkisin kello 7:00–18:00.

Tuki häiriö- ja ongelmatilanteissa

24/7	1.	Service Desk
Klo 7:00–18:00	2.	Tilirekisterin ylläpitotiimi

Kuva 3. Tullin tuki häiriö- ja ongelmatilanteissa

9.5 Muutoshallinta

Rekisterin ylläpitäjänä Tulli hallitsee muutoksia, ja sillä on lain perusteella oikeus päättää ja määrätä muutoksista.

Mikäli tiedon luovuttaja huomaa haittaavan virheen, joka ei estä palvelun käyttöä, tai muutostarpeen Tilirekisterin päivitys- tai kyselyrajapinnassa tai Tullin palvelussa, voi se ehdottaa Tullille palvelupyynnöllä muutoksia eli lisäyksiä, muutoksia tai poistoja, joilla on vaikutus palveluun.

Tulli varaa oikeuden muuttaa Tilirekisterin sisältöä, toteutustapaa ja saatavuutta. Tullilla on myös oikeus keskeyttää Tilirekisterin päivitysrajapinta huolto- ja päivitystoimenpiteiden ajaksi. Tulli tiedottaa mahdollisista muutoksista tiedon luovuttajille hyvissä ajoin, erityisesti jos se aiheuttaa muutoksia päivitysrajapinnan käyttöön, jotta päivitysrajapinnan toiminnalle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman pieniä. Tulli ei vastaa mahdollisesta käyttökatkoksesta tai järjestelmähäiriön aiheuttamasta tietojen katoamisesta tai viivästymisestä aiheutuvaa haittaa tai kustannuksia tai välillisiä vahinkoja.

Rajapinnan tilamuutoksista Tulli viestii verkkosivuilla sekä kohdennetulla viestinnällä tiedon luovuttajien nimetyille yhteyshenkilöille.

Pankki- ja maksutilirekisterin käyttöönoton ja ylläpidon ohje

18.5.2020

9.6 Version- ja konfiguraation hallinta

Versionhallinta on isompien muutosten hallintaa ja konfiguraation hallinnalla tarkoitetaan pienempiä toimia, kuten asetusten säätämistä. Näissä toimitaan Tullin standardiprosessien mukaisesti.

Alla oleva taulukko rajapintojen tiloista koskee rajapinnan tiettyä versiota.

Taulukko 2. Rajapintojen tilat

Tila	Merkitys
Draft	Julkaistu ja muiden käytettävissä, mutta rajapinta voi muuttua
Active	Rajapintojen muutoshallinnan käytännöt voimassa
Deprecated	Rajapinta tuotannossa mutta poistumassa, uusia toteutuksia ei saa tehdä.

9.7 Käyttövaltuuksien hallinta

Tulli vastaa käyttöoikeuksien myöntämisestä päivitysrajapintaan tiedon luovuttajien organisaatioille ja teknisen ylläpidon vaatimista käyttövaltuuksista.